

Varlık Barışı İle İlgili Sıkça Sorulan 9 Soru

SON GÜN 30 HAZİRAN 2021!

Yurt dışında ve yurt içinde bulunan bazı varlıkların ekonomiye kazandırılmasına ilişkin olarak 7256 sayılı Kanunla Gelir Vergisi Kanununa geçici 93'üncü madde eklendi. Söz konusu maddenin uygulama süresinin son günü, 30 Haziran 2021 olarak belirlendi.

Geçici 93'üncü madde hükümleri çerçevesinde;

- Yurt dışında bulunan varlıklarını Türkiye'deki banka veya aracı kurumlara bildiren gerçek ve tüzel kişiler, söz konusu varlıkları serbestçe tasarruf edebilecekler.
- Gelir veya kurumlar vergisi mükellefleri, yurt içinde bulunan ancak kayıtlarında yer almayan varlıklarını kayıtlarına alabilecek.

Şimdi, **30 Haziran 2021** tarihinde sona erecek olan varlık barışı ile ilgili hususlara bakalım.

1. Hangi varlıklar kapsamında?

Varlık barışının kapsamına;

- Gerçek ve tüzel kişilerin yurt dışında bulunan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları ve
- Yurt içinde bulunan ancak gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin kanuni defter kayıtlarında yer almayan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları ile taşınmazlar

girmektedir.

2. Kimler “Varlık Barışı”ndan faydalanabilir?

Varlık barışından,

- yurt dışında bulunan varlıklarla ilgili olarak tüm gerçek ve tüzel kişiler,

- yurt içinde bulunan varlıklarla ilgili olarak Türkiye'de gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olanlar

yararlanabilir.

3. Varlıkların bildirim veya beyanı nasıl yapılacaktır?

Yurtdışında bulunan varlıkların, Türkiye'deki banka veya aracı kurumlara konuya ilişkin yayımlanan Genel Tebliğ[1]¹ ekinde yer alan bildirim formu ile bildirilmesi gerekmektedir.

Yurt içinde bulunan varlıkların ise gelir veya kurumlar vergisi yönünden bağlı olunan vergi dairesine söz konusu Tebliğ ekinde yer alan ve elektronik ortamda verilecek beyan ile beyan edilmesi gerekmektedir.

4. Üçüncü kişiler adına olan varlıkların durumu nedir?

Şirketlerin kanuni temsilcileri, ortakları ya da şirket veya şirketin ortakları adına geçici 93'üncü madde kapsamına giren varlıkları 17/11/2020 tarihinden önce yetkili kuruluşlarca düzenlenen bir vekalet veya temsil sözleşmesine istinaden değerlendirmeye yetkili olanların, bu tarih itibarıyla sahip oldukları ve

- yurt dışında bulunan varlıklarının, şirket adına bildirim konu edilerek Türkiye'ye getirilmesi veya Türkiye'deki banka veya aracı kurumlarda açılacak bir hesaba transfer edilmesi ya da
- Türkiye'de bulunan ancak 17/11/2020 tarihi itibarıyla kanuni defter kayıtlarında yer almayan varlıklarının şirket adına beyan edilmek

suretiyle Kanun hükümlerinden yararlanılabileceği mümkündür.

¹ <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2020/11/20201128-10.htm>

Şirket veya şirket ortaklarına ait olduğu halde şirketin kanuni temsilcileri, ortakları veya vekilleri dışındaki kişilerce tasarruf edilen varlıklar, şirket adına bildirim veya beyana konu edilerek varlık barışından yararlanılabilecektir.ⁱ

Ayrıca, gerçek kişilere ait olduğu halde bu kişilerin ortağı veya kanuni temsilcisi oldukları yurt dışındaki şirketlerce tasarruf edilen varlıkların da ilgili gerçek kişiler adına bildirim veya beyana konu edilmesi halinde varlık barışından yararlanılabilmesi de mümkündür.

5. Daha Önce Türkiye'ye Getirilmiş Varlıkların Varlık Barışına Konu Edilmesi Mümkün Mü?

Yurt dışında bulunan varlıkların, yurt dışında bulunan banka veya finansal kurumlardan kullanılan ve 17/11/2020 tarihi itibarıyla kanuni defterlerde kayıtlı olan kredilerin en geç 30/06/2021 tarihine kadar kapatılmasında kullanılması mümkündür. Bu takdirde, söz konusu kredilerin defter kayıtlarından düşülmesi kaydıyla, borcun ödenmesinde kullanılan varlıklar için Türkiye'ye getirilme şartı aranmayacaktır.

Ayrıca, 17/11/2020 tarihi itibarıyla kanuni defterlerde kayıtlı olan sermaye avanslarının, yurt dışında bulunan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının bu tarihten önce Türkiye'ye getirilmek suretiyle karşılanmış olması hâlinde, söz konusu avansların defter kayıtlarından düşülmesi kaydıyla varlık barışı hükümlerinden yararlanılabilmesi de mümkündür.

6. Herhangi bir vergi ödenecek mi?

Bildirilen veya beyan edilen varlıkların değeri üzerinden herhangi bir vergi ödenmeyecek.

7. Varlıkların bildirim veya beyan değeri nasıl belirlenecek?

Bildirim veya beyanlarda, varlıkların Türk lirası karşılığı bedelleri esas alınacak olup bildirim veya beyan tarihi itibarıyla varlıklar, aşağıdaki değerlendirme ölçütleri ile değerlendirilecektir:

- a. Türk lirası cinsinden para, itibari (nominal) değeriyle.
- b. Altın, rayiç bedeliyle.
- c. Döviz, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz alış kuruyla.
- d. Menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarından;
 1. Hisse senedi gibi pay senetleri, varsa borsa rayiciyle, borsa rayici yoksa rayiç bedeliyle, bu bedel tespit edilemiyorsa alış bedeliyle, alış bedeli de belli değilse itibari (nominal) değeriyle.
 2. Tahvil, bono, eurobond gibi borçlanma araçları, varsa borsa rayiciyle, borsa rayici yoksa rayiç bedeliyle, bu bedel tespit edilemiyorsa alış bedeliyle, alış bedeli de belli değilse itibari (nominal) değeriyle.
 3. Yatırım fonu katılma belgeleri, ilgili piyasasında belirlenmiş kapanış fiyatıyla.
 4. Vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri gibi türev araçlar, varsa borsa rayiciyle, borsa rayici yoksa rayiç bedeliyle, bu bedel tespit edilemiyorsa alış bedeliyle, alış bedeli de belli değilse itibari (nominal) değeriyle.
- e. Taşınmazlar, rayiç bedeliyle.

8. Varlık Barışının sağladığı avantajlar nelerdir?

8.1. Vergi incelemesi ve tarhiyatı yapılmayacak

Bildirilen veya beyan edilen varlıklar nedeniyle hiçbir suretle vergi incelemesi ve vergi tarhiyatı yapılmayacaktır. Bunun için,

- Yurt dışındaki varlıkların, bildirim yapıldığı tarihten itibaren üç ay içinde Türkiye'ye getirilmesi veya Türkiye'deki banka ya da aracı kurumlarda açılacak bir hesaba transfer edilmesi,

- Türkiye'de bulunan ve taşınmazlar dışındaki bildirim konu varlıkların ise banka veya aracı kurumlardaki hesaplara yatırıldığını gösterir belgelerle tevsik edilmesi

şarttır.

17/11/2020 tarihi itibarıyla kanuni defterlerde kayıtlı olan;

- kredilerin en geç 30/06/2021 tarihine kadar kapatılmasında ve
- sermaye avanslarının defter kayıtlarından düşülmesinde

Türkiye'ye getirme şartı sağlanmış kabul edilecektir.

Yurt dışındaki varlıkların, bildirim tarihinden itibaren üç ay içinde Türkiye'ye getirilmesi koşuluyla, bu varlıklara yurt dışında hangi tarih itibarıyla sahip olunduğunun herhangi bir önemi yoktur.

8.2. İşletmeden çekilmesi serbest olup herhangi bir vergi ödenmeyecek

Bildirilen veya beyan edilen varlıklar, Vergi Usul Kanunu uyarınca defter tutan mükelleflerce, kanuni defterlere kaydedilebilecek.

Vergi Usul Kanunu uyarınca defter tutan mükelleflerce, Türkiye'ye getirilen varlıklar ile gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerince kanuni defterlere kaydedilen varlıklar, **dönem kazancının tespitinde dikkate alınmaksızın işletmelerine dahil edilebileceği gibi, aynı varlıklar vergiye tabi kazancın ve kurumlar için dağıtılabılır kazancın tespitinde dikkate alınmaksızın işletmelerinden çekilebilecektir.**

Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler, kanuni defterlerine kaydettikleri kıymetleri için pasifte özel fon hesabı açacak olup söz konusu hesap serbestçe tasarrufa konu edilebilecek, sermayeye eklenebileceği gibi ortaklara da dağıtılabilecek. Fon hesabında tutulan bu tutarlar, işletmenin tasfiye edilmesi halinde vergilendirilmeyeceği gibi Gelir Vergisi Kanununun 81'inci maddesi ile Kurumlar Vergisi Kanununun 18'inci, 19'uncu ve 20'nci maddeleri uyarınca gerçekleşecek birleşme, devir ve bölünme hallerinde de vergilendirilmeyecektir.

Ayrıca söz konusu varlıklara ilişkin tutarların, kurumlar vergisi mükelleflerince ortaklara dağıtılması halinde kar dağıtımına bağlı stopaj yapılmayacak, gerçek kişi

ortaklar ile kurumlar vergisi mükellefi olan ortaklar tarafından elde edilen bu tutarlar da vergilendirilmeyecektir.

9. Gider, zarar veya amortisman

Varlık barışı kapsamında;

- Ödenen vergi, hiçbir suretle gider yazılamaz ve başka bir vergiden mahsup edilemez.
- Kayıtlara alınan varlıkların daha sonra elden çıkarılmasından doğan zararlar, gelir veya kurumlar vergisi uygulaması bakımından gider veya indirim olarak kabul edilmeyecektir.
- Kanuni defter kayıtlarına intikal ettirilen taşınmazlar için Vergi Usul Kanununda yer alan amortismanlara ilişkin hükümler uygulanmayacaktır.

Saygılarımızla.
